УДК 348.147

DOI: 10.12958/2227-2844-2021-8(346)-2-46-57

Карлова Тетяна Євгенівна,

кандидат філологічних наук,
завідувач кафедри іноземних мов з латинською
та українською мовами ДЗ «Луганський державний
медичний університет», м. Рубіжне, Україна.
karlovate@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-6241-7774>

Гришина Олена Сергіївна,

старший викладач кафедри іноземних мов з латинською
та українською мовами ДЗ «Луганський державний
медичний університет», м. Рубіжне, Україна.
olenagrishina72@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-5452-7719>

ІНТЕГРАТИВНО-КОМПАРАТИВНИЙ ПІДХІД У МЕТОДИЧНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВИВЧЕННЯ ТЕРМІНОЛЕКСИКИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Історія методики вивчення мов – це історія пошуку найбільш продуктивних методів і раціональних підходів до оволодіння мовою. Оскільки мова є не лише засобом спілкування, а й лінгвальним виміром, у якому існує людина, підходи до вивчення мов залежать не лише від об'єктивних факторів розвитку людства, а й від попиту суспільства, його актуальних вимог і потреб.

Сучасне суспільство, існуючи в перманентно змінюваному інформаційному просторі характеризується високим ступенем мобільності, готовністю до модифікації, відкритістю в сприйнятті інновацій і гострою потребою в постійному інфоспоживанні та інфооновленні. Цей факт не може не впливати на основотвірні сфери самореалізації суспільства. Однією з таких сфер є система освіти. Отже, сучасна система підготовки спеціалістів не може не реагувати на назрілу в українському суспільстві потребу в змінах. Останні кілька років в Україні відбувається активне реформування системи вищої медичної освіти, що реалізується, передусім, у перегляді компетентностей майбутніх лікарів, переорієнтації системи освіти на підвищення значущості компетентісної складової навчання, збільшення значущості складової самоосвіти й освіти протягом усього життя. Зазначені орієнтири формально втілюються в коригуванні навчальних планів і програм, утвердженні нового співвідношення контактних годин і годин самостійної роботи студентів, перегляді ролі викладача вищої школи.

Очевидним є той факт, що самими лише формальними змінами об'єктивних факторів неможливо провести дієвої реформи системи викладання у вищій школі. У зв'язку з чим, на перехідному етапі значно підвищується й відповідальність викладачів, котрі мають стати «агентами змін», мотивованими на пошук оптимальних рішень для забезпечення належних умов сприйняття студентами «інформаційних потоків» і формування в студентів адекватної та цілісної інтерпретації отриманої інформації. Особливою є ситуація з мовними дисциплінами в нефілологічних закладах вищої освіти, де не можна допустити зменшення ролі мовної підготовки здобувачів освіти навіть в умовах зменшення кількості відведених на опанування цих дисциплін формальних годин. З огляду на це й стає актуальним пошук інтегративних підходів до викладу матеріалу й підвищення ролі компаративної складової в процесі формування термінологічної компетентності майбутнього лікаря.

Натепер, в умовах явного дисонансу між інтеграцією та диференціацією навчання, стан вищої освіти взагалі й вищої медичної освіти зокрема характеризується низкою важливих протиріч.

Перше, основне, на нашу думку, протиріччя виявляється, передусім, в орієнтації навчального плану підготовки спеціаліста на предметно-дисциплінарну модель, що не може повною мірою сприяти якісному досягненні кінцевих результатів навчання. За цією моделлю студент оволодіває конкретною дисципліною, отримуючи готові блоки теоретичних знань, часто не уявляючи ані їхньої практичної користі, ані доцільності засвоєння.

Друге протиріччя – це дисонанс між обсягом обов'язкової для вивчення інформації та часом, відведеним на її засвоєння. Цей факт потребує від викладачів пошуку нових належних методик добирання й подавання матеріалу, а також передбачає розроблення нового, новаторського методичного забезпечення процесу.

Огляд наукової літератури останніх років і виявлена кількість виданих праць (1–3) вітчизняних учених-педагогів з питань інтенсифікації викладання латинської, української та іноземних мов, пошуків методів розвитку термінологічної компетентності, проблематики розмаїття методів викладання мови, інтегрування активних та інтерактивних методів навчання, а також активного впровадження моделі змішаного навчання підтверджує факт значного зростання професійного інтересу викладачів до шляхів розв'язання визначених протиріч.

У запропонованій роботі розглядається можливість розв'язання таких протиріч шляхом упровадження інтегративно-компаративної моделі структурування навчального контенту мовних дисциплін.

Вивчення досвіду застосування інтегративних методик та інтегративних підходів у різних країнах (4–12) дає можливість говорити про відсутність єдиної точки зору щодо інтерпретації поняття

«інтегративний/інтегрований підхід у вивченні мов» і значне варіювання у шляхах його практичного застосування. Актуальними шляхами втілення інтеграції в навчання залишаються проблемно-орієнтований підхід як спосіб оволодіння практичними навичками через пошукову діяльність (PDST, 2017) і проєктний метод як спосіб «формування в студентів комунікативної компетентності шляхом використання інтегрованих навичок говоріння, аудіювання, читання й письма в процесі взаємодії в змодельованих життєвих ситуаціях» (Kotkovets, 2014, с. 67). Навчання в такому випадку здійснюється за наближеною до реального життя моделлю, а суб'єкт формує уявлення про задану проблему на підставі наявного досвіду й пізнавального інтересу (Šteblaj, 2014).

Натепер затребуваним стає розуміння інтеграції як процесу всеохоплення різних дисциплін навчальної програми. Педагоги все частіше схилиються до думки про більшу ефективність міждисциплінарної інтеграції, розглядаючи можливості опанування інших дисциплін англійською мовою (4), структурування розкладу занять за однією тематичною спрямованістю (Ibtesam, 2010), вивчення іноземної мови на підґрунті змістового контенту інших дисциплін (Wolff, 2016).

Метою статі є аналіз шляхів прикладного застосування інтегративно-компаративного підходу в методичному забезпеченні вивчення термінології професії студентами-медиками.

Поставлена мета передбачає розв'язання таких *задач*:

- вивчення літератури з проблем інтеграції в процесі викладання мов;
- обґрунтування можливих шляхів практичної реалізації інтегративно-компаративного підходу в методичному забезпеченні вивчення термінології професії студентами-медиками.

У розвідці застосовані метод аналізу наукових джерел, описовий метод, метод порівняльного аналізу, метод вивчення позитивного досвіду й теоретичного узагальнення результатів.

З позицій когнітивного й концептуального підходів мовознавчої антропоцентричної парадигми мова є не лише засобом спілкування, передавання й збереження інформації. Вона виступає всеохоплювальним виміром існування людини, способом пізнання світобудови. За такого тлумачення мови як когнітивного механізму очевидним стає той факт, що здобувач освіти без опанування цього механізму виявиться просто неспроможним вести активну пізнавальну діяльність, котра сьогодні є обов'язковою на шляху формування кваліфікованого спеціаліста, конкурентоздатного, орієнтованого на успіх, здатного нарощувати й ефективно використовувати свій потенціал і відповідати вимогам сучасного інформаційного суспільства.

Професійний інформаційний простір, передусім, базується на термінологічному полі, його інтерпретації й опануванні. Медичне термінологічне поле має так само має потужну лінгвістичну основу, що й

зумовлює особливості кодування медичної інформації та досягнення медичного інфопростору через опанування термінологічної системи. Тісний взаємозв'язок когнітивної та лінгвальної складових професійної когнітивно-концептуальної системи медика дає підстави трактувати «інформаційний простір медицини» як сукупність результатів семантичної діяльності людини. Мова тут відіграє базисну роль і виконує опорну функцію в інфопросторі медика. Вона є засобом кодування медичної наукової інформації, доступ до якої можливо отримати, лише опановуючи професійний інформаційний простір через мову.

Однією з кінцевих цілей підготовки спеціалістів у матриці компетентностей є опанування термінологіки професії, тобто вміння використовувати знання термінології та номенклатур у ситуаціях професійного мовного комунікування, уміння інтерпретувати наявні й утворювати нові терміни.

Термінологіка національної та латинської мов є базисною структурою мови для спеціальних цілей (LSP), яку майбутній лікар використовуватиме у своїй професійній діяльності. Саме це численне поле термінологічних одиниць є фундаментом для формування професійної концептуальної систем фахівця-медика.

Для забезпечення пізнавальних і комунікативних потреб у своїй професійній діяльності лікар має володіти декількома мовами: загальнолітературною та науковою українською й латинською, і наразі, з урахуванням вимог сучасності, англійською, за потребою – російською. Уміння свідомо оперувати термінами в мультилінгвальному вимірі, глибоко розуміючи їхню сутність, гарантує успішну професійно-орієнтовану діяльність здобувача освіти, пов'язаної з пізнанням й усвідомлюванням вузькоспеціальних наукових понять. Саме тому вивчення дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Латинська мова та медична термінологія», «Іноземна мова (англійська)» та «Іноземна мова (англійська) (за професійним спрямуванням)» в інтегративно-компаративному ракурсі створює необхідні умови для опанування принципів побудови та функціонування термінів, дає можливість оволодіти тим завітним *термінологічним ключем* до професійної наукової системи, якою є медицина.

Спрямовуючи свою роботу на пошук оптимальних рішень для реалізації нових освітніх концепцій, науково-педагогічні працівники намагаються навчити здобувачів освіти працювати з навчальним контентом за новими актуальними й продуктивними когнітивними моделями, метою впровадження яких є всебічна актуалізація максимальної кількості можливих блоків інформації, що міститься в задіяних у навчальному контенті наукових концептах.

Розглядаючи інтеграцію як процес упорядкування, узгодження й об'єднання, вважаємо за необхідне зазначити, що в процесі інтегрування термінологічних одиниць різних мов (української, латинської, англійської, російської) устанавлюються взаємозв'язки між їхніми

структурними компонентами й простежується зростання степеня їхньої єдності, що спричиняє системний інтегративний ефект. Інтегративну роль людина здійснює перманентно на рівні діяльності мозку, що здатна з'єднати різні функції організму для їхньої узгодженої взаємодії в процесі досягнення передбачуваних цілей. Відтак, інтеграція як така, притаманна людській природі, та інтенсифікація використання її елементів під час навчання буде доцільною і логічною. Інтегративні взаємодії, що передбачають і компаративний аналіз, посилюють ефективність навчальної діяльності здобувачів освіти, призводять до покращення результатів мовної підготовки.

У нашому випадку інтегративно-компаративний процес починається з формування інтерактивного лексичного термінологічного мінімуму загального для зазначених вище дисциплін. Здобувачі освіти проробляють запропоновані термінологічні одиниці на заняттях з усіх трьох дисциплін з різних аспектів згідно з цільовою спрямованістю. Ця термінолексика вводиться до словникових диктантів, вправ практичного тренінгу, усного опитування тощо. Ба більше, здобувач освіти має можливість додати до власного словника й проробити разом з аудиторією у, так званому, широкому колі додаткові терміноодиниці, з якими стикнувся на попередніх заняттях з мовних чи інших, профільних, дисциплін (анатомії, біології, гістології тощо).

Приклад оформлення термінологічного мінімуму

№ з/п	Латинська мова	Транскрипція	Грецькі дублети		Українська мова	Англійська мова	Російська мова
			початкові	кінцеві			
1.	bursa, ae f	[бу'рса] [бу'рсе]			сумка	bursa	сумка
2.	cellula, ae f	[це'л'ул'а] [це'л'ул'е]	сут- [цит]	-суті [цит'і]	клітина, комірка	cell, cellula	клетка, ячейка
	* для самостійного заповнення						
3.							
4.							

Застосування подібного інтегративно-компаративного підходу однозначно потребує від реципієнта встановлення схожості й відмінності вказаних одиниць, що обумовлює виникнення підсвідомої потреби в компаративному лексико-граматичному аналізі вживаної термінолексики.

Сучасні технології також створюють необхідний фундамент задля залучення підсвідомого компаративного аналізу актуалізованих термінологічних одиниць. Так, застосування інтерактивної дошки дозволяє здійснювати переклад термінів українською, латинською, англійською мовами в паралельному контексті, звертаючи увагу здобувачів освіти за допомогою спеціальних ефектів. Таким чином, здобувач освіти без будь-якого примусу, суто на рівні, так званого, мета сприйняття, засвоюватиме термінологічні одиниці. А паралельне

введення до посібників й робочих зошитів спеціальних вправ компаративного характеру надасть здобувачеві освіти можливість актуалізовувати й помітно розвивати свої компаративні здібності.

В інтегративному процесі мають бути задіяні не лише мовні аспекти термінологіки. Мультимедійні технології передбачають можливості відео- та фотосупроводу процесу вивчення лексики, що допомагає здобувачеві освіти встановлювати правильні взаємозв'язки на рівні образу й поняття. Так, наявність низки англійських ресурсів медичної тематики (наприклад, http://highered.mheducation.com/sites/0072495855/student_view0/chapter26/animation_organs_of_digestion.html тощо) дозволяє замінити читання текстів у підручниках візуалізованими блоками інформації, що містять не лише мовний компонент, а й демонстрацію схематичної моделі певного фізіологічного чи патологічного процесу.

На нашу думку, поєднання інтегративного й компаративного підходів під час вивчення медичної української, латинської, англійської, російської термінологіки є доцільним і виправданим. Таке поєднання дає можливість здобувачеві освіти на підставі порівняння бачити загальне й відмінне, інтегрувати набуті знання з однієї мови в іншу, забезпечуючи перехід системи знань від сумативного до цілісного рівня, а також створює умови для раціонального та економного витрачання часу на самопідготовку.

Гіпотеза про підвищення якісних показників успішності здобувачів освіти з мовних дисциплін шляхом застосування інтегративно-компаративного підходу до вивчення термінологіки була покладена в основу експериментального моделювання навчального контенту. Прогнозовані результати були підтверджені даними статистичного аналізу показників успішності здобувачів освіти, проведеного за дисциплінами кафедри в порівняльному ракурсі 2019–2020 та 2020–2021 навчальних років. Загальна кількість здобувачів освіти, результати навчальної діяльності яких підлягали аналізу, становило 456 осіб. Аналізу підлягали якісні показники з дисциплін «Латинська мова та медична термінологія», «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Іноземна мова (англійська)». Середній абсолютний показник успішності на першому курсі у 2020 – 2021 навчальному році з усіх трьох дисциплін зріс на 2 % порівняно з попереднім роком, тоді як на другому курсі зафіксовано збільшення цих даних на 13 %. Позитивна динаміка якісних показників успішності – у межах 5 % за першим і 9 % за другим курсами.

Абсолютні та якісні показники успішності за курсами

Подібний порівняльний аналіз показників з дисциплін дозволяє констатувати стабільність якісних показників успішності з дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» у межах норми (59 %) за збільшення кількості здобувачів освіти вдвічі й підвищення показників з дисциплін «Іноземна мова (англійська)», «Українська мова (за професійним спрямуванням)» на 5 % та 15 % відповідно.

Якісні показники успішності з дисциплін

Звісно, наведені кількісні показники мають певний корелятивний характер, залежний як від змінювання кількості здобувачів освіти, так і від рівня загальної підготовленості аудиторії. Однак, на нашу думку, представлені результати цілком дозволяють говорити про доцільність упровадження подібних підходів на шляху модифікації й удосконалення навчального контенту відповідно до сучасних освітніх стандартів. До того ж, слід звернути увагу на те, що отримані дані відображають результати впровадження лише елементів пропонованого підходу під час створення комплексного інтегративно-компаративного навчального контенту.

Необхідно також узяти до уваги й додатковий мотиваційний ефект використання компаративних вправ, про зростання якого свідчать результати проведеного серед здобувачів освіти групового анонімного анкетування з подальшим шкалюванням його результатів.

На підставі попередньо розробленого конструкту респондентам було запропоновано, залежно від особистісних уподобань, оцінити за дванадцятибальною шкалою ефективність певних видів вправ і форм практичного тренінгу для полегшення засвоєння навчального матеріалу з мовних дисциплін.

Отримані дані у подальшому були структуровані від найбільш до найменш позитивної оцінки респондентів. Узагальнена шкала вподобань набула такого вигляду:

Узагальнена шкала вподобань

Види вправ і форм практичного тренінгу	Кількість балів
робота з інтерактивними декілька мовними схемами й таблицями	12
пошук міжмовних відповідностей професійної лексики	11
здійснення усного/писемного декількамовного перекладу	10
робота з друкованими декількамовними схемами й таблицями	9
робота з інтерактивними одномовними схемами й таблицями	8
здійснення усного/писемного двомовного перекладу	7
заучування термінологіки професії	6
вивчення навчального матеріалу за методичними рекомендаціями й виконання вправ у робочому зошиті	5
виконання завдань підвищеного рівня складності	4
робота з друкованими одномовними схемами й таблицями	3
виконання завдань для самоконтролю	2
конспектування навчального матеріалу й виконання вправ з підручника	1

Побудована на підставі результатів анкетування порядкова шкала дає можливість стверджувати про превалювання позитивного ставлення здобувачів освіти до завдань компаративного характеру й визнання їх такими, що здатні полегшити опанування мовного матеріалу. Як свідчить отриманий практичний досвід, здобувачі освіти нерідко віддають перевагу саме виконанню таких неординарних завдань порівняно з монотонними рефлексивно-тренувальними вправами.

Інтегративно-компаративне навчання сприяє комплексності засвоєння термінологіки професії, розвиває аналізові здібності, і, головне, цей процес має не примусовий, директивний, а спонтанний, природний характер. Вироблена на заняттях звичка аналізувати й порівнювати термінологіку дає бажані результати у вигляді автоматичного проведення подібного інтерпретування термінологіки на заняттях з профільних дисциплін, що стає особливо актуальним в умовах

реалізації концепції освіти – *LifeLongLearning* – «навчання впродовж життя».

Перспектива подальших розвідок убачається в розробці дистанційного інтерактивного контенту мовних дисциплін у межах інтегративно-компаративного підходу.

Список використаної літератури

1. Активні методи викладання латинської та іноземних мов у вищих навчальних закладах МОЗ України на базі кафедри іноземних мов: матеріали семінару-наради завідувачів однопрофільних кафедр іноземних та латинської мови ВМ(Ф)НЗ України. Дніпро: Вид-во ДМА, 2016. 107 с. **2. Гуманітарна** складова у світлі сучасних освітніх парадигм: матеріали Всеукраїнської дистанційної науково-практичної конференції з міжнародною участю (14-15 квітня 2016 року, Харків). Харків: Вид-во НФаУ, 2016. 400 с. **3. Новітні** чинники впливу на формування особистості студента-майбутнього лікаря: матеріали XVI міжн. наук.-практ. конференції (Київ, 23 березня 2016 р.). К.: КМУ УАНМ, 2016. 158 с. **4. Content** and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe. Brussels: Eurydice, 2006. 80 p. URL: http://www.indire.it/lucabas/lkmw_file/eurydice/CLIL_EN.pdf. **5. Ibtesam H. A.** Effects of the Integrated Approach to Teaching English and Social Studies on Achievement in a Saudi Private Elementary School. *Journal of Educational & Psychological Sciences*. 2010. Vol. 11. P. 11–31. URL: <http://search.shamaa.org/PDF/Articles/BAJepsc/16JepscVol11No4Y2010/10JepscVol11No4Y2010.pdf>. **6. Joukoulia A.** Teaching English as a foreign language today integrated approach versus communicative approach. 2016. 21 p. URL: https://www.academia.edu/39194455/Teaching_English_as_a_foreign_language_today_integrated_approach_versus_communicative_approach. **7. Kotkovets A. L.** An integrated-skills approach to learning a foreign language through the use of the project method. *Advanced Education*. Kyiv: National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», 2014. Pp. 66–73. **8. Manyasi N. B.** Integrated approach in teaching English language: the practice in Kenya. *International Journal of Education and Research*. 2014. Vol. 2. No. 4. URL: <http://www.ijern.com/journal/April-2014/24.pdf>. **9. PDST.** An Integrated Approach to Learning, Teaching & Assessment. Dublin, 2017. URL: http://www.pdst.ie/sites/default/files/Integrated%20Approach_0.pdf. **10. Šteblaj I.** Inquiry based learning. *Вестник ПГППУ. Серия № 1. Психологические и педагогические науки*. Пермь: РИО ПГППУ, 2014. С. 327–325. **11. Wan Y.** An Integrative Approach to Teaching English as a Second Language: The Hong Kong Case. California: California State University, Dominguez Hills Carson, 1996. 16 p. **12. Wolff D.** Content and Language Integrated Learning: An Evaluation of the German Approach. 2016. URL: <https://www.clil.istruzione.varese.it/wp-content/uploads/2016/03/Dieter-Wolff-Content-and-Language-Integrated-Learning.pdf>.

References

- 1. Aktyvni** metody vykladannia latynskoi ta inozemnykh mov u vyshchykh navchalnykh zakladakh MOZ Ukrainy na bazi kafedry inozemnykh mov [Actual methods of teaching of latin and foreign languages in the high school of MES of Ukraine on the base of foreign language department]. (2016). Dnipro: Vyd-vo DMA [in Ukrainian].
- 2. Humanitarna** skladova u svitli suchasnykh osvitnikh paradyhm [Humanitarian aspects from the perspective of modern educational paradigms]. (2016). Kharkiv: Vyd-vo NFaU [in Ukrainian].
- 3. Novitni** chynnyky vplyvu na formuvannia osobystosti studenta-maibutnoho likaria [New factors of the influence on the formation of student as a future doctor]. (2016). K.: KMU UANM [in Ukrainian].
- 4. Content** and Language Integrated Learning (CLIL) at School in Europe. (2006). Brussels: Eurydice. Retrieved from http://www.indire.it/lucabas/lkmw_file/eurydice/CLIL_EN.pdf [in English].
- 5. Ibtesam, H. A.** (2010). Effects of the Integrated Approach to Teaching English and Social Studies on Achievement in a Saudi Private Elementary School. *Journal of Educational & Psychological Sciences*, 11, 11-31. Retrieved from <http://search.shamaa.org/PDF/Articles/BAJepsc/16JepscVol11No4Y2010/10JepscVol11No4Y2010.pdf> [in English].
- 6. Joukoulia, A.** (2016). Teaching English as a foreign language today integrated approach versus communicative approach. Retrieved from https://www.academia.edu/39194455/Teaching_English_as_a_foreign_language_today_integrated_approach_versus_communicative_approach [in English].
- 7. Kotkovets, A. L.** (2014). An integrated-skills approach to learning a foreign language through the use of the project method. *Advanced Education*. (pp. 66-73). Kyiv: National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute» [in English].
- 8. Manyasi, N. B.** (2014). Integrated approach in teaching english language: the practice in Kenya. *International Journal of Education and Research*, 2, 4. Retrieved from <http://www.ijern.com/journal/April-2014/24.pdf> [in English].
- 9. PDST.** (2017). An Integrated Approach to Learning, Teaching & Assessment. Dublin. Retrieved from http://www.pdst.ie/sites/default/files/Integrated%20Approach_0.pdf [in English].
- 10. Šteblaj, I.** (2014). Inquiry based learning. *Vestnik PGGPU. Seryya № 1. Psihologicheskie i pedagogicheskie nauki*. (pp. 327-325). Perm': RIO PGGPU [in English].
- 11. Wan, Y.** (1996). An Integrative Approach to Teaching English as a Second Language: The Hong Kong Case. California: California State University, Dominguez Hills Carson [in English].
- 12. Wolff, D.** (2016). Content and Language Integrated Learning: An Evaluation of the German Approach. Retrieved from <https://www.clil.istruzione.varese.it/wp-content/uploads/2016/03/Dieter-Wolff-Content-and-Language-Integrated-Learning.pdf> [in English].

Карлова Т. Є., Гришина О. С. Інтегративно-компаративний підхід у методичному забезпеченні вивчення термінологіки спеціальності

Стаття присвячена пошуку нових підходів до розробки методичного забезпечення вивчення мовних дисциплін термінологічної спрямованості студентами-медиками. Розглянуто особливості інтегративно-компаративного підходу під час формування навчального контенту мовних дисциплін для медичних спеціальностей. Продемонстровано шляхи практичної реалізації підходу, що розглядається, у процесі вивчення професійної термінологіки кількома мовами.

Окреслено можливості використання інтерактивних лексичних мінімумів та інтерактивної дошки під час побудови моделі практичного заняття з мовних дисциплін, заснованого на компаративному підході до вивчення лексичного матеріалу. Зазначено перспективи розробки дистанційних курсів із застосуванням зазначених підходів.

Ключові слова: професійний інформаційний простір, мова для спеціальних цілей, термінологіка, методичне забезпечення, інтегративно-компаративний підхід.

Карлова Т. Е., Гришина Е. С. Интегративно-компаративный подход в методическом обеспечении изучения терминологии специальности

Статья посвящена поиску новых подходов к разработке методического обеспечения изучения языковых дисциплин терминологической направленности студентами-медиками. Рассмотрены особенности применения интегративно-компаративного подхода в процессе формирования обучающего контента языковых дисциплин для медицинских специальностей. Продемонстрировано пути практической реализации данного подхода в процессе изучения профессиональной терминологии на нескольких языках.

Очерчено возможности использования интерактивных лексических минимумов и интерактивной доски во время разработке модели практического занятия языковых дисциплин, основанного на компаративном подходе к изучению лексического материала. Намечены перспективы разработки дистанционных курсов с применением указанных подходов.

Ключевые слова: профессиональное информационное пространство, язык для специальных целей, терминологика, методическое обеспечение, интегративно-компаративный подход.

Karlova T., Hryshyna O. Integrated comparative approach in methodological support for learning of terminological vocabulary of the speciality

The article is devoted to the search of new approaches in the process of development of methodological support for learning of language subjects with terminological orientation by medical students. The actuality of the problem is determined by the dissonance between the amount of information in language subjects which should be worked out obligatorily and the time given for its learning. The goal of the article is to analyze the ways of practical application of integrated comparative approach in methodological support for learning of terminological vocabulary of the subject.

The following methods were used in the research: the method of analysis of scientific resources, descriptive method, method of comparative analysis, method of studying of positive experience and theoretical generalization of the results.

The investigation reviews the peculiarities of integrated comparative approach in the process of formation of scientific content of language subjects for medical specialties. We showed the ways of practical realization of some elements of the approach in the process of learning of professional terminological vocabulary. We outlined the possibilities of usage of interactive topical vocabularies and interactive board in the process of lesson planning, based on integrated comparative approach to learning of vocabulary.

The practical realization of the elements of integrated comparative approach is seen in the usage of four-language interactive terminological topical vocabularies, interactive presentations with hyperlinks and interactive online resources at practical lessons in the Latin, Ukrainian and English languages.

Integrated comparative learning facilitates the complexity of learning of terminological vocabulary of the subject, develops analytical abilities and most importantly, this process has spontaneous, natural character, not compulsory or forced. The habit to analyze and compare terminological vocabulary, acquired at these lessons, gives the desired results in form of similar automatic interpretation of terminological vocabulary at the lessons in specialty subjects, and this becomes especially relevant in the process of realization of educational concept of Lifelong Learning.

Key words: professional information space, language for special goals, terminological vocabulary, methodological support, integrated comparative approach.

Стаття надійшла до редакції 02.11.2021 р.

Прийнято до друку 26.11.2021 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Нікітіна А. В.